

Egyházi iskola Szentgotthárdon?

Széll Kálmán Ösztöndíj

Készítette: Lang Márk

Szentgotthárd

2020

Tartalom

Bevezető	3
Visszatekintés	3
Egyházi iskolák ma	5
Az oktatásról általánosságban	5
Mit adhat egy egyházi iskola?	6
Aktuális problémák az oktatásban	7
Indokok a katolikus iskolák mellett	8
A legfontosabb kérdés: Miért válasszam?	9
Lehetséges negatívumok	10
Ragyogó példa: a szombathelyi brenneresek	11
Remény a jövőre nézve	13

Bevezető

Beadandó pályázatom témájaként az egyházi iskola témakörét kívánom feldolgozni. Szentgotthárdon az év elején vetődött fel az a tervezet, miszerint a Szombathelyi Egyházmegye átvinné a Széchenyi István Általános Iskola és a Vörösmarty Mihály Gimnázium fenntartását az államtól. Ezt követően létrejönne egy olyan egyházi fenntartású intézmény, amely az első osztálytól kezdődően az érettségiiig biztosítaná a gyermekek oktatását. A hír bejelentését követően eléggé kétes érzések törtek ki a szülőkből és oktatókból egyaránt. Sajnálatos módon, mire a szavazásra került volna a sor, a koronavírus közbeszólt és elnapolták az átvétel kérdését.

Ám most az őszi félév megkezdésével újra aktuálissá vált a kérdés, hisz a szombathelyi megyéspüspöknek, Székely Jánosnak továbbra is fenn állt az az igénye, hogy városunkban egyházi fenntartású iskola jöhessen létre. A 2020/21-es tanév mindenhol a megszokott rendben, tantermi oktatással vette kezdetét, ám a terjedő koronavírus-járvány ismét közbeszólt. 2020. novemberében a 8. évfolyam felett tanulók újra az online oktatás korlátai közé kényszerültek. Szerencsére ez a helyzet nem befolyásolja az iskolaátvétel folyamatát – amennyiben az érintettek e mellett döntenek. 2020 decemberének első heteiben a Szombathelyi Egyházmegyei egy előzőleges felmérést végzett, hogy a szülők és a tanárok mennyiben támogatnák az egyházi fenntartású iskola létrejöttét. A jogilag semmit sem befolyásoló szavazás eredményei azt mutatják, hogy a szülőknek és a tanároknak is több mint kétharmada támogatja a kezdeményezést.

Visszatekintés

Mint mindennek, ennek is lennének pozitív és negatív vonzatai. Elmondható, hogy az iskolák megjelenésekor a legtöbb egyházi alapítású volt. Általában szerzetesek végezték az oktatói munkát, az ő irányításuk alatt álltak az intézmények. Ez sok évtizeden keresztül fennmaradt és jólbevált rendszerként működött. Aztán a XX. századdal beköszöntötte Európa-szerte a különféle diktatúrák, amelyek Magyarországot sem kímélték. A kommunizmus során több szerzetesrendet is feloszlattak, papokat és egyházközelieket gyilkoltattak meg és egyházi iskolákat is államosítottak. A diktatúra idején, amikor kevés egyházi iskola működött, nagyon sokan szerettek volna oda bekerülni, felvételiztetés volt, ezért szükségszerűen elitképző középiskolákká váltak.

A rendszerváltozással aztán újra megnyílt a lehetőség az egyházi fenntartású iskolák alapítására, esetleg állami iskolák egyház által való átvételére. A diktatúra ideje alatt a megmaradt iskolák négy évfolyamos gimnáziumi képzésre korlátozódtak, most elemi iskolák, szakképző középiskolák is nyíltak, bár csekélyebb számban. Különböző iskolatípusokban jelen van a keresztényi szellemiségű oktatás. Ez mindenképp előnyös. Eltérő nehézséget jelentett, hogy egy kész iskolát teljes egészében tulajdonosként vagy csak fenntartóként vette kézbe az egyház. Az egyik esetben majdnem sértetlenül megmaradt a tantestület, a diákcsapat. A szellemiség érvényre juttatása szelídebb, lassúbb átmenettel történhetett meg. Voltak olyan iskolák, amelyek nulla pontról kezdtek építkezni, első osztály indításával, és az a furcsa helyzet állt elő, hogy az elsős volt ugyanakkor a legidősebb diák is az iskolában. A diákok négy-öt év után kicserélődtek ide jelentkezőkkel, de valószínűleg kell még néhány évtized, amíg az iskola arculata, szellemisége, a tanári kar összetétele is maradéktalanul megfelelő lesz az elvárásoknak. A csaknem teljesen üresen, többnyire lepusztult állapotban visszaadott iskolákban a helyzet látszólag jobb volt, hiszen ott csak a tárgyi felszereltség hiányzott, lehetőség volt az egyház céljaival egyetértő tanárok és diákok toborzása.

Évtizedeken keresztül szinte lehetetlen volt tanárképző főiskolára vagy egyetemre jelentkezni, a megmaradt néhány egyházi középiskolából az egyházas jellegű tanárképzésről szó sem lehetett. Évtizedeken át olyan tanítók, tanárok tanítottak a gimnáziumokban, főiskolákon, egyetemeken, akik keresztény szellemben nevelődtek. A mostani katolikus iskolákban is pont ilyen szellemű tanárookra lenne szükség. Azt hiszem a rendszerváltozás óta eltelt 30 évben visszakerültek a dolgok a helyükre és már nem ideológiai oktatás zajlik a felsőoktatási intézményekben sem. Újra van lehetőség arra is, hogy akár egyházi egyetemen tanuljon az ember. Ugyanakkor az állami felsőoktatási intézményekben is megkapják a hallgatók azokat az erkölcsi normákat, amiket a tanításuk során használni tudnak és így a pályán jobbra olyan tanárokkal találkozhatunk, akik mindig a gyermek szempontjait nézik elsősorban és szeretettel, gondoskodva tudnak feléjük fordulni, bármire is van szükségük.

1990 után viszonylag gyorsan létrejöttek az egyházi iskolák, miután a feltételeket megteremtették ehhez. Ezt a folyamatot mind a szülők, mind a hivatalok kellő mértékben támogatták is. Nevelési eredményeikkel rövid idő alatt bizonyították az iskolák, ami további vonzerőt jelentett. A nevelésben elhivatott, szakmájukat szerető emberek igyekeznek lelkiismeretes munkát végezni. Az egyházi iskolák nagy gondot fordítanak a szabadidős tevékenységek rendszeres megszervezésére, nevelési színtereinek kihasználására. Lehetővé

teszik a maradandó élményeket nyújtó, ismereteket bővítő kirándulásokat, az egyházi és nemzeti ünnepekről szóló, méltó megemlékezéseket.

Egyházi iskolák ma

Sok vagy kevés az egyházi iskola? Attól függ, hogy mihez viszonyítjuk. Évszázadokon keresztül kizárólag egyházi iskolák voltak Magyarországon. A második világháború előtt a számuk több ezer volt. Ahhoz képest a mostani alig több mint nyolcszáz nem nevezhető soknak. Ha azt nézzük, hogy az egyházi iskolák többségében túljelentkezés van, igény lenne még többre is. Azt kellene elérniük, hogy minél több egyházi iskolában az eddiginél is magasabb színvonalon, igényesebben oktassanak-neveljenek, még több élő hitű, megfelelő felkészültségű és szellemiségű pedagógus dolgozzon.

Az oktatásról általánosságban

Az egyházi iskola bevallottan konzervatív, igényes, következetes, sajátos iskola. A konzervatív iskola alatt nem maradiságot értek, hanem csupán azt, hogy kipróbált ismeretanyagot bevált módszerekkel tanítanak. Természetesen szabad kísérletezni az iskolában, de csak nagyon körültekintően, mert különben a gyerek megsínyli. Értékekre épít az egyházi iskola és sok figyelmet fordít az értékek megalapozására. A magyar közoktatásra jelenleg az jellemző, hogy siet. Minden oktatási szintnél eggyel előbbre szeretnének járni, mint kellene: az óvodában már az alsótagozaton van a hangsúly, alsóban a felsőn, míg a felsőtagozaton már erősen a középiskolákat hangsúlyozzák. Tehát gyakorta nem hagynak érési időt. Szerintem az is baj, hogy túl hamar szakosodik a gyerek. Meggyőződésem, hogy az iskolában tanítani kell azokat a „felesleges” dolgokat is, amelyekért érdemes élni, ilyenek például a művészetek, pszichológia, erkölcsstan stb. Kétségtelenül fontosak a jól hasznosítható ismeretek, lásd informatika, angol nyelv, de igaza van Kosztolányi Dezsőnek, aki azt írta, hogy ha túl korán kezdjük az idegen nyelvek tanítását, akkor lehet, hogy a gyerek hat nyelven fogja tudni azt, hogy „megy”, de sohasem fogja megtanulni, hogy mi a különbség a ballag, sétál, andalog vagy lődörög között.

A szülőnek állampolgári kötelessége, hogy iskolába járassa a gyermekét, a gyereknek is az, hogy oda járjon, ez egy kicsit inkább teherre válik, mint örömmé. Úgy gondolja a gyerek, hogy eleget tett a kötelességének azzal, hogy eljött az iskolába, azt már nem érzi kötelezőnek, hogy ott még

produkálja is magát. Az egyházi iskolák esetében a szülő nemcsak beiratja a gyermekét az iskolába, hanem kiválaszt egy iskolát, egy kicsit töpreng a döntés előtt és nem azért küldi oda, mert az van a legközelebb, hanem azért, mert attól többet vár. Ez jó hatással van a gyerekekre is, mert érzi, hogy tudatos választás eredményeképpen járhat oda, meg kell becsülnie magát, hogy ott maradhasson. Ennek a majdnem önkéntességnek a címén a szülőkkel is más kapcsolatot lehet kialakítani, hiszen már nem egyszerűen a hatóságot látják a pedagógusban, akivel szemben ülnek az asztal két oldalán és egymásra hárítják a felelősséget. Az iskola nemcsak a tanórán megtanított ismeretekről szól, hanem szellemi-kulturális központ, otthon is, ahová egyaránt tartozik a diák, az öregdiák, a szülő és jól érzi magát. Nyitottá, befogadóvá kell válnia a kallódó gyerekek felé is, hiszen ezáltal is gyarapodhatnak tapasztalatai, kincseit pedig megoszthatja.

Mit adhat egy egyházi iskola?

Az ismeretanyag terebélyesedésének korában az általános és a középiskolás diákot meg kellene tanítani logikusan gondolkodni, hogy ne lehessen később sem őt manipulálni. Fejleszteni kellene a jellemét, hogy legyen tartása és kitartása, az ízlését, hogy meg tudja különböztetni szépet és rútot, értéket és hamisat valamint kommunikatív képességét, hogy meg tudja érteni másokat és meg tudja értetni magát másokkal. Az egyházi iskolában ezekhez pluszként (bár tudom, hogy a hit nem örökölhető és nem nevelhető) lehet adni a gyerekeknek olyan ismereteket, tapasztalatokat, élményeket, amelyek elősegítik azt, hogy a hit ajándékát megkapja. Ez harmóniát ad neki, belső békét, amit nem lehet ráerőltetni senkire, de aki igényli, annak biztosítani kell megszerzésének lehetőségét. Az egyházi iskolát nem az teszi egyháziá, hogy beviszik olykor a Bibliát, vagy néha imádkoznak, hanem elsősorban a légköre. Vagyis ahogy a tanárok beszélnek egymáshoz és egymásról (a másik háta mögött), ahogyan beszélnek a gyerekekhez és gyerekekről, ahogyan megszervezik a diák munkáját, ellenőrzését és szabadidejét. Egy jó iskolában kölcsönös a tisztelet. Nem csupán a diáktól követelik meg, hogy tisztelje a tanárt, a tanár is tiszteli a növendékét. Látja benne a leendő felnőttet, családapát, mérnököt... Az egyházi iskolában jelentős többlet lehet egy imaközösség, ahol lélekben nagyon közel tudnak kerülni egymáshoz a tanárok és diákok.

Jelenleg sokféle hatás ér bennünket, de közülük csak kettőt nevezhetünk kultúrának: a keresztény kultúrát és a nemzeti kultúrát. A keresztény kultúrában az összetartó erő egyetlen élő személy: Jézus Krisztus, a nemzeti kultúrában a belső mágnes: a csodálatosan gazdag anyanyelvünk, népi kultúránk, hagyományrendszerünk. Az a baj, hogy sok szeméttel van tele a

mai világ, kezdve a divatos tévés műsorok zömével, amelyek elrabolják a gyerek idejét, rombolják ízlését és idegrendszerét, süllyeszti igény szintjét. Az egyházi iskola többek közt arra való, hogy magasabb igényeket ébresszen, igazi értékeket közvetítsen, gyarapítson, felmutassa egy magasabb szintű élet lehetőségét, legalább azok számára, akik fogékonyak rá.

Sajnos a mérhető tárgyi tudásnak ma valóban nagyobb értéke van, mint egyéb értékeknek. Nagyon sok tehetséges diák volt és van mind a világi, mind az egyházi iskolákban, de ha a tudás nem párosul jellemes, szilárd emberi tulajdonságokkal, akkor baj van. Nagyobb megbecsülés övezi azokat, akik a szakmai tudás mellett emberségben, tisztességben többek, jobbak, és ennek kialakulását segíti az egyházi iskola.

A jó iskola ismervei közé tartozik, hogy önállóságra nevel és partnerközpontú. Azok a partnerek tudnak jól együttműködni a minőség érdekében, akik ismerik egymást, figyelnek egymásra, az igényeket kölcsönösen figyelembe veszik. Ennek kiegyensúlyozott működéséhez a diáknak, a szülőnek és a tanárnak egyaránt ki kell vennie a részét a feladatokból. A legnagyobb garancia mégis a pedagógus profi munkája és személyes példája.

Az egyházi iskola nem maradhat el más iskoláktól sem technikai felszereltségben, sem szellemi színvonalban, sem tanítási módszereinek korszerűségében, mert akkor nem íratnák ide a szülők a gyermekeiket. De nem hajszolják a korszerű technikát sem a versenyeredményeket. A többlet, amit felkínálnak, az erkölcsi-szellemi-lelki igényesség, a kiszámíthatóság, a személyre szóló egyéni bánásmód, a harmonikus életre nevelés.

A pedagógus munkája a liftkezelőéhez hasonlítható: milyen szintről, hova juttatja el a rábízott diákat. Az eredmény függ a növendékek adottságaitól, előképzettségüktől, a körülményektől stb. Előfordul, hogy csak azt tekintik sikernek, ha egy-egy diák jó helyezést ér el tanulmányi versenyeken vagy bejut egy rangos egyetemre, de az is dicsérheti a tanár munkáját, ha sok korrepetálás után sikeresen érettségizik a gyengébb képességű növendék.

Aktuális problémák az oktatásban

Az utóbbi évtizedben a pedagógusképzéssel, az iskolai tevékenységgel szembeni elvárások jelentős változásokon mentek át mind az egyházi, mind az állami, önkormányzati intézményekben. Mint tudjuk, a legnehezebben a módszerek és az attitűdök változnak, mert ezek ezer szállal kötődnek a pedagógus képzéséhez, tapasztalataihoz, biztonságérzetéhez, az iskolarendszer egész vertikumához. A pedagógusok mesterségbeli tudását illetően sokféle

nézet, elgondolás van alakulóban és különböző megújulási próbálkozások tapasztalhatók. Jelenleg a főiskolákon hatékonyabb a tanári hivatásra és mesterségre való felkészítés, a pályaszocializáció, mint a legtöbb egyetemen, ahol a pszichológia, a pedagógia oktatása, a tanárságra való gyakorlati felkészítés, az iskolákkal való együttműködés és a tanárjelöltek módszertani kultúrájának megalapozása másodlagos. Ezen a téren az egyházi fenntartású pedagógusképzők tevékenysége erőteljesebb. Szükség lenne a külső iskolai gyakorlat feltételeinek javítására is, ugyanis a jelenleg rendelkezésre álló iskolai gyakorlóterep a hallgatók létszámának növekedésével telítetté vált, erre a tömegre felkészületlen a legtöbb iskolai háttér. Ahhoz, hogy ezek az iskolák betölthessék a tanárjelöltek fogadásában rájuk háruló szerepet, megfelelően finanszírozott, órakedvezményben részesített és jól képzett tanárookra lenne ott szükség. Olyan módszerekkel kell felvértetni a pedagógusjelölteket, amelyek a gyermekközpontúság, a készség- és képességfejlesztés szerepének erősítéséhez, a hátrányos helyzet hatékony kezeléséhez, a pedagógus vezetői képességeinek megalapozásához, fejlesztéséhez adnak segítséget.

Indokok a katolikus iskolák mellett

Már kellő számú és ismertséget szerzett egyházi iskola van ahhoz, hogy elmondhassuk: akárcsak a rügyek, amelyek a hó alatt kapnak életerőre, az egyházi iskolák egyre inkább helyet kapnak az iskolák sorában. Ha nem költséges látványokkal akarjuk a szülőt megteveszteni, hanem valóban minőségi versengés van az iskolák között, akkor az a közoktatás javára fog válni. És ezt nem az államnak kell szabályoznia, hanem az iskolában tanító tanári testület ethoszának, amely lámpásként világítja be a gyerek iskolai munkáját. A kisvárosokban, lévén kevés az iskolaválasztási lehetőség, más a helyzet, mint a nagyobb városokban, ahol az iskolának tudnia kell, hogy mely szülőkre számít, milyen családok íratják oda gyerekeiket. Nem a programnyilatkozatok alapján kell megítélni az iskolákat, hanem az onnan kikerülő fiatalok további életvitele alapján. Az iskolák ilyen típusú igyekezete lassan igazolódik. Biztosan lesznek olyan szülők, akik már a jövőbe tekintenek és a gyerekeikben már saját maguk helyzetét látják. Úgy gondolják, hogy a katolikus iskola nyújthat a gyerekeknek olyan többletet, ami által jobb anyák és apák lesznek. Egyedi, de kedves eset, hogy egy beiratkozáskor az egyik édesapa azt mondta, hogy ő akkor döntött úgy, hogy az egyházi iskolába hozza a fiát, amikor otthona ablakán kinézve arra lett figyelmes, hogy ennek az iskolának az ablakát egy fiú tanuló takarítja. Ez annyira mély nyomot hagyott benne, hogy iskolaköteles korú gyermekét oda íratta be. A rendszerváltozás után több szülő azért adta egyházi iskolába a gyermekét, mert hallott arról, hogy

szoros külföldi kapcsolatokat épített ki az iskola, ezért biztos, hogy hadseregnyi külföldi tanár fog idegen nyelvet tanítani, vagy biztos, hogy sok pénzük van ezeknek az iskoláknak, ugyanabból az okból. Ez nem volt így, és most sincs, nem is ebben akarnak versenyezni a többi iskolával.

A legtöbb egyházi óvodáról, iskoláról jó véleményük van az érintett szülőknek, az iskolák teljesítményét figyelő és összehasonlító családoknak, hivatalos szerveknek. Ahogy az egyházi iskolák tárgyi, működésbeli hiányosságai kiegyenlítődnek, jobbá válik a minőségük, számítani lehet az irántuk való fokozottabb érdeklődésre. A versenyképesség elérése és megtartása, fokozása elsősorban a tartósan magas színvonalú kreatív és példaadó szaktanári munkától, magatartástól, az iskola koncepciózusságától, integrálóképességétől, a szülők hatékony, meghitt és segítőkész együttműködésétől, a gyermekek tanulás iránti motiváltságától s nem utolsósorban az iskolák működéséhez szükséges növekvő anyagi támogatástól függ.

Az egyházi iskolákról alkotott kép fokozatosan realisabbá válik. Egyre többen vannak, akik diákként vagy hozzátartozóként megismerkednek egy-egy intézménnyel. A túlzó elvárások és a szélsőséges szembefordulások megszűnőben vannak. Nyilvánvalóan itt is érvényes, hogy ahány iskola, annyiféle, s gyakran nem is az számít, hogy a diák melyikbe kerül, hanem az, hogy ott kik fogják tanítani. Ma már a legtöbb iskola olyan, hogy abban a szorgalmas diák össze tud magának gyűjteni annyi tudást, amennyi a továbbhaladásához kell. A hanyag pedig a gazdagon megterített asztal mellett is éhen marad. Nem mindegy azonban, hogy az intézménynek milyen értékrendje, szellemisége, hagyománya, követelményrendszere, tanár- és diákközössége van, amelyben formálódik a tanuló egyénisége. Ha folytatódik a társadalom és azon belül a család összetartó erejének gyengülése, akkor egyre nagyobb igény lesz a jó értelemben vett konzervatív, értékőrző és -közvetítő, a személyiség testi-lelki-szellemi harmóniájára nevelő egyházi iskolákra.

A legfontosabb kérdés: Miért válasszam?

Felvetődhet a kérdés a szülőkben: Miért is válasszam az egyházi iskolát a gyermekem számára? Elmondható általánosságban, hogy az egyházi fenntartású intézmények az iskolák rangsorolásában mindig is kiemelkedő helyet foglaltak el és nagy valószínűséggel ez a jövőben is így fog maradni. Az egyházi iskola céljai között szerepel, hogy szerethető és szerető emberekké váljanak a gyermekek, emberségesek és becsületesek legyenek, akik magabiztosan eligazodnak majd a világban. Ehhez a legnagyobb segítséget a keresztény hit adhatja meg,

hiszen a hit nem korlátoz, hanem felszabadít és lehetőséget ad egy örömteli és lelkiileg kiegyensúlyozott élethez. Az egyházi iskoláknál nem csak az értelmi képességek fejlesztése az elsődleges, hanem a lelki fejlődés és a gyermek lelkének ápolása, hisz a lélek és az értelem egysége fontos az egészséges emberi élethez. Jellemző ezekre az iskolákra a családközpontúság is: baráti kapcsolatban szeretne lenni a szülőkkel, hogy együttműködve velük a legtöbbet kaphassák a gyermekeik. Nem zár ki más vallású diákokat sem, ha azok ott szeretnének tanulni, hiszen erkölcsi, vallási alapértékeink egyetemeseek. Az egyházi iskolákban az évek alatt sok többletet is kaphatnak a gyerekek, amelyeket egy állami iskolában nem biztos, hogy garantálni tud. Megismerhetik a keresztény értékrendet és elsajátíthatják azt. Mindez javítja a hozzáállásukat a tanuláshoz, munkához, viszonyukat szüleikhez, tanáraikhoz, diáktársaikhoz. Megismerhetik a legfontosabb útmutatásokat a Bibliából, amelyek segítségével védelmet kapnak a XXI. század sok esetben értéktelen és negatív hatásaitól. Akinek hite van, annak van önbizalma, van reménye, van jövője, akkor is, amikor már szülei nem fogják tudni segíteni.

Lehetséges negatívumok

Azt gondolom, hogy egy egyházi iskola létrejötte jóformán csakis pozitív vonzattal járhat, ugyanakkor lehetséges egy-két negatívum, épp úgy, mint minden helyzetben. A sok jó tulajdonság és érv mellett természetesen vannak olyan tényezők, amelyek miatt sokan nem választanak egyházi iskolát, vagy nem ajánlatos ezt tenniük. Például egy lázadó gyermek, akinek sajátos nézetei, elképzelései vannak az életről, aki nem konformista, annak nem tesz jót, ha ilyen iskolába megy, még akkor sem, ha nevelő célzattal akarják beírni a szülei, ezzel akár további lázadásra készítetik a gyermeket. Az egyházi iskola nem átalakítani akarja a gyermek személyiségét, hanem megmutatni a helyes irányt, konzervatív, de haladó szellemiségben.

Az egyházi iskolák közül sokan talán túl szoros keretek között működnek. A gyereknél nem lehet telefon, vagy csak kikapcsolva, nem sminkelhetik magukat a lányok (nem is biztos, hogy egy 14-15 évesnek erre szüksége lenne), a fiúk nem hordhatnak szakállt, vagy ha hordanak, akkor igazolványaikban is szakállas képnek kell szerepelnie.

Talán túlságosan is ragaszkodnak a régi eszmékhez, és saját értékrendjükhöz. Sok példa azt mutatja, hogy a tiltva nevelés épp az ellenkezőjét váltja ki az akartnak. Az egyházi iskolák legnagyobb előnye egyben hátrány is: mai farkastörvényeink közt egy becsületes, szilárd erkölcsi alapok szerint nevelt fiatal igen sok csalódás érhet, miután kikerül iskolája óvá falai közül.

Ragyogó példa: a szombathelyi brenneresek

Azt hiszem a Szombathelyi Egyházmegye egyik legkiemelkedőbb iskolája a szombathelyi Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium. Jobb példát nem is tudnék felhozni arra, hogy milyen lehetőségek is nyílnának meg a szentgotthárdi gyermekek számára is, ha megvalósulhatna az iskolaátvétel. A jelenlegi iskola körülbelül 150 éves múltra tekint vissza, hisz a jogelőd intézményt 1872-ben alapította Szombathely akkori püspöke, Szabó Imre. Az 1948-as államosítást ezt az iskolát sem kímélte, de 1992-ben dr. Konkoly István megyéspüspök atya újraindította a nevelő-oktató munkát és ekkor már a fiúk mellett a lányok is jelentkeztek. Ettől fogva mind a mai napig az intézmény fenntartója a Szombathelyi Egyházmegye mindenkori püspöke maradt. Az iskola folyamatosan bővült, épült és szépült. Ennek eredményeként ma már egy teljesen modern, remek állapotban lévő épületben tanulhatnak a gyerekek.

A Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium 12 évfolyamos katolikus szellemiségű intézmény. Nevelési elveinek alapja a keresztyén vallási és erkölcsi értékek tisztelete. Az oktató-nevelő munka az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott öt kulcsterületre – vallás, tudomány, erkölcs, kultúra, közösség – épül. Célkitűzései közt központi helyet foglal el az érték- és személyiségközpontú nevelés, a tanulók életkori sajátosságaira építő készségfejlesztés, tehetséggondozás.

Az iskolában magas szinten folyik a szokásos, kötött tantárgyak oktatása is, de emellett kulcsfontosságú a gyermekek erkölcsi nevelése és lelki fejlődése is. Ferenc pápa mondta: „Azt hittük, hogy ebben a beteg világban, egészségesek maradhatunk”, úgy vélem, hogy nagyon is fontos, hogy a testi egészség mellett odafigyeljünk a lélek ápolására, makulátlanságára is, hisz enélkül a test sem tud egészségesen létezni. Ehhez is nagyban hozzájárul az egyházi iskola, hisz rendszeresen a szentmisék, hetente két hittanórájuk van a brenneres diákoknak. Ezek mellett lehetőségük van még imádságos együttlétekre, közös Szentírásolvasásra, közösen ünnepelt liturgikus ünnepekre. Ezeknek olyan hatalmas összekovácsoló ereje van, ami a gyermek életére hosszútávon kihathat, hisz lehet, hogy megismerkedik egy felsőbbével, akivel lehet, hogy különben sose találkozna, és életre szóló barátság köttetik közöttük.

Idősebbektől mindig azt hallom, hogy amikor ők jártak az én alma materembe, azaz a „gotthárdi Vörösmartyba”, akkor ez az iskola megyei szinten mindig az élen járt. Hírneve volt és akkor még egy érettségi nagy szónak számított, magas állásokat lehetett vele betölteni. Manapság már egy érettségi az alaplétszámhoz tartozik, mindenképp szükséges, hogy utána a gyerek még szakmát tanuljon vagy továbbmenjen valamilyen felsőoktatási intézménybe. Saját magam tapasztaltam, hogy amikor az egyetememen kérdezik, hogy honnan jöttél, az, hogy szombathelyi Nagy Lajos, Brenner vagy Bolyai, az azzal jár, hogy a tanárok sokat várnak tőled. A szentgotthárdi gimnáziumról úgy érzem elmondható, hogy nyelvek területén kifejezetten erős, de szeretném hallani majd egyszer, hogy egy diáknak az egyetemi oktatója, legyen az bármelyik szakterületen, egy elismerő bólintással adózzon, hogy az ő hallgatója Szentgotthárdon érettségizett és biztos benne, hogy pár év múlva diploma lesz a kezében.

Elmondható az egyházi iskolákról, hogy színvonalas informatikai hálózattal, valamint internet hozzáféréssel rendelkeznek. Sokkal jobb a technikai felszereltségük, legyen itt szó vetítőről vagy digitális tábláról. Ezek az eszközök lassan elengedhetetlenek az oktatás során, hisz muszáj, hogy a gyereket időnként valamilyen hatás érje, mert gyorsan lankad a figyelmük.

Az érdeklődő tanulók természettudományi, kézműves, kerámia, rajz szakkörök, irodalmi színpad, sakk és néptánc foglalkozások közül választhatnak, amelyeken a részvétel ingyenes. Az iskola alapítványa heti két órában tehetséggondozó szakkörök működését is biztosítja kis létszámú csoportokban (7-10 fő): angol, német, matematika és anyanyelv tantárgyakban. A tanórán kívüli sportolást játékos foglalkozások, labdarúgó, kosárlabda, röplabda sportkörök biztosítják. Azt hiszem ezek is mind nagyon fontosak, ahhoz, hogy a gyerekek teljes értékű tanulói életet élhessenek és felfedezhessék magukat más területeken is.

Tanulmányaim során bebizonyosodott számomra, hogy a zene elengedhetetlen dolog az egészséges fejlődéshez. Szombathelyen az iskolán belül kihelyezett tanárok biztosítják a gyerekek számára, hogy hangszereken próbálhassák ki magukat és elmélyedhessenek a zene világában.

A számos, iskolai keretek között megvalósuló programok mellett nem feledkezhetünk meg a gyermekek által leginkább várt kirándulásokról sem. Minden évben lehetőségük van arra, hogy különböző táborokban, tanulmányi kirándulásokon vegyenek részt, ezáltal szerezzék olyan élményeket, amelyeket egy életre magukba zárhatnak.

Végtelen örömmel töltene el, ha az iskolaátvétel sikeres lenne és a fentiekben leírt brenneres példa itt, a mi városunkban is megvalósulhatna.

Remény a jövőre nézve

Hiszem és vallom, hogy a fentiekben leírtak alapján hatalmas fordulatot jelent a szentgotthárdi és környékbeli családoknak, ha gyermekeik hasonló iskolába járhatnának. Szentgotthárd városával az 1183-as alapítástól kezdődően összefonódik a hit és a vallás. Azzal, hogy III. Béla király ciszter szerzetesek által apátságot létesített itt, biztos alapokat fektetett le a katolikus hit megőrzésére és ápolására. Vallásomat gyakorló római katolikusként elmondhatom a saját tapasztalataim alapján, hogy a mai napig számottevő azok száma, akik városszerte napról napra és hétről hétre szentmisére járnak. Sokan tekintik szívügyüknek, hogy tegyenek valamit az egyházközségünk területén megtalálható templomokért. Rengetegen segítség érkezik mindenféle formában nap mint nap. Egyik egykori káplánunk azt mondta, hogy az itt töltött idő alapján elmondhatja, hogy a Szombathelyi Egyházmegyének ez a legvallásosabb területe mind a mai napig. Úgy érzem Szentgotthárd városának nagy szüksége volna arra, hogy katolikus iskola létesüljön, hisz megyeszerte szinte minden nagyobb városban található már, de nálunk még nem volt mód rá eddig.

Fontos, hogy a lehetőséget lássuk meg az átalakításban és ne egyfajta veszteségként, visszalépésként éljük meg azt. A város polgári alapítású gimnáziuma nem veszít azzal, ha egyházi fenntartásúvá válik, értékei, hagyományai nem csorbulnak ezáltal. Minden változás lemondásokkal jár, de ebben az esetben ez a váltás – bár valami új kezdetét is jelenti – nem jár szükségszerűen azzal, hogy megfeledkezünk évszázados múltú iskolánk hagyományairól, szellemiségéről. Adjunk egy esélyt a változásnak, a hit nem vesz el tőlünk semmit, de sokat nyerhetünk általa.